

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig, i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren fru Vanberg privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHold: Tjenersinnet. — Golgata — og de helliges liv. — Kristus nedtas av korset. — Bønneintensjon for april. — Påskesalmen. — Eldgamle påskeskikker. — Solemnitas solemnitatum. — Klokkespill. — 2 katolske damer hedres. — Monikahaus i Frankfurt am Main. — Illusjonen som brast. — Knute Kenneth Rockne. — En dansk vurdering av pater Lutz. — Spørsmål og svar. — Borrekorset. — Herhjemme.

Jesus vasker disiplenes føtter — maleri av Ford Madox Brown.

Tjenersinnet.

I de store domkirker i utlandet foregår det Skjærtorsdag en ceremoni som er både vakker og gripende. Biskopen kommer ned i kirken med mitra og korkåpe for å foreta den tradisjonelle fotvask av tolv gamle menn eller av tolv korgutter. Han tar av sig korkåpen, og med et forklæ bundet om livet kneler han ned og vasker og tørrer føtten på enhver av disse. Dette skjer til minne om det som Evangelisten Johannes beretter om, at Herren vasket apostlenes føtter ved nadverdsmåltidet Skjærtorsdag.

Evangeliet forteller at Herren reiste sig fra måltidet og «la sine klær fra sig, tok et linklæde og bandt op om sig. Derefter slo han vann i et beken og begynte å vaske disiplenes føtter og tørre dem med linklædet hvormed han var ombundet». (Kap. 13, 5—6). Det fortelles om hvorledes Petrus protesterte: «Du skal i evighet ikke vaske mine føtter», for straks, da Jesus har svart: «Dersom jeg ikke vasker dig, har du ingen del med mig», å slå helt om og be om å få vasket hendene og hodet også! Derpå fremheves det uttrykkelig at Jesus, fordi han allerede forutså Judas's forræderi, erklærte: «I er ikke alle rene». Til slutt spurte Mesteren dem: «Forstår I hvad jeg har gjort med eder?» Og da disiplene taug forventningsfulle, forklarte han dem meningen med dette og hvilken lære de skulde høste av det.

Apostlen Peters spontane innvending mot Herrens frivillige ydmygelse minner meget om hans indignerte protest den gang da Jesus for første gang talte til apostlene om sin lidelse: «Det være langt fra dig, Herre! Dette skal ikke skje dig».

Og så helt igjennem menneskelig og forståelig, som denne Peters protest er, blir han allikevel irettesatt av Herren: «Du sanser ikke hvad Guds er, men hvad menneskers er».

Og vi kan nu stille det spørsmål om ikke vi er tilbøielig til overfor lidelse og ydmykelse å innta en holdning som ligner Peters og som viser at heller ikke vi alltid har den virkelig kristne innstilling. Ser vi på lidelse og ydmykelse som noe der gagnar oss? Er vi ikke tilbøielige til å anse det som noe det gjelder å undgå?

Og dog sier Herren: «Jeg har gitt eder et eksempel, forat også I skal gjøre, likesom jeg har gjort mot eder». Ut fra det kristne synspunkt kan vi

altså ikke anskue ydmykelser som noen ulykke, men må tvertimot søke å ta imot dem med Jesu sinnelag. Etterat Jesus Kristus, Guds sønn, har vært her på jorden «som den der tjener», må det å tjene stå for oss som det beste middel til å etterfølge ham. Ifølge Lukasevangeliet uttalte Jesus den samme aften: «Folkenes konger hersker over dem og de som har myndighet over dem, kalles nådige herrer. Men I ikke således; men den største iblandt eder skal være som den minste og forstanderen som den der tjener».

Den kristne skal gi avkall på jordiske og verdslige ambisjoner og hele hans ærgjerrighet skal gå ut på å tjene. I Jesu fotspor er det ikke anledning til å være en streber etter jordisk ære. Kristendommen har ikke til opgave å hjelpe oss til å triumfere over våre medmennesker. Det er nødvendig at vi holder oss dette klart for øie. Vårt medfødte hovmod får oss så alt for lett til å glemme det. Vi skal søke å vinne seier over oss selv, over vår egenkjærighet og vår stolthet.

Påskan skulde hvert år bety en religiøs livsfornyelse for oss. Må den da med den stille uke som forberedelse hjelpe oss til å vinne bukt med hovmot og stolthet som er noen av de største hindringer for fremgang og vekst i det kristne liv.

Og her kan Jesu eksempel være oss til stor hjelp. Kunde han, mesteren og herren, knele ned og vaske disiplenes føtter, så må også vi søke å opgi vår streben etter å stå over våre medmennesker. Hvis vi tenker på Jesus ved fotvasken Skjærtorsdag og overveier det sinnelag som da besjelet ham, og tenker over hans mening med det: å lære oss anskuelig og overbevisende at for en Jesu disippel er det mer å trakte etter å få tjene enn å få herske, da vil det ikke falle oss fullt så lett mer å gjøre motstand mot de ydmykelser livet bringer oss. Det å tjene har ikke god presse i våre dager. Derfor er det kan hende en særlig misjon for oss nutidskristne at vi helhjertet og høisindig går inn for denne sak og setter vår ære i å følge Herrens eksempel og trakte etter å bli våre medmenneskers tjenere. Og hvis vi mottar Påskedommunionen med bønn om at dette tjener-sinnelag må vinne skikkelse i oss, da vil vi bidra vårt til å fremme Guds rike på jorden og til å øke sansen for det som hører Guds rike til.

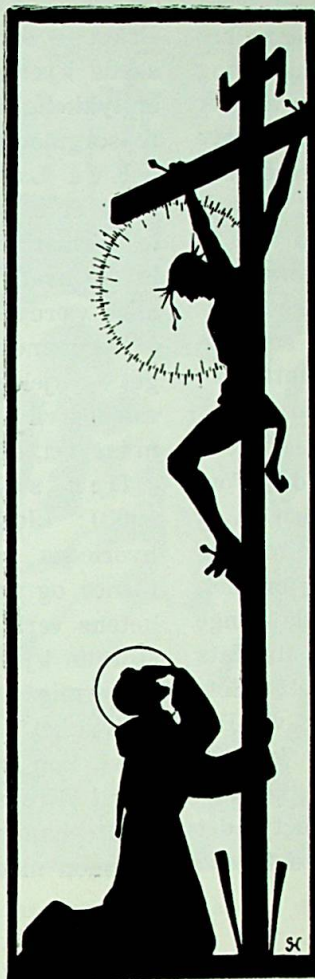
Golgata - og de helliges liv.

Lidelsesproblemet har fra tidenes begynnelse av beskjeftiget menneskesinnene og selv om Troen forklarer det teoretisk må hvert enkelt menneske løse det praktisk hver eneste av sitt livs dager. Lidelse i alle dens mange former møter vi stadig — lykken i livet er hvorledes vi overvinner den. En overordentlig rikholdig litteratur har beskjeftiget sig med lidelsesproblemet teori — helt riktig teoretisk som praktisk er det kun løst av Kristus og hans hellige evangelium. Hvorledes det imidlertid kan etterfølges også av svake mennesker sier og viser oss våre helgener som dem der dypest har forstått og best virkeliggjort Kristi budskap.

Ti på Golgata viste han oss den fulle lidelses verdi og mening og samtidig veien til dens overvinnelse — og helgenene er fulgt etter ham i mot og begeistring. Herligere enn vi andre mennesker har de erkjent det sinn som gjør lidelser ikke alene utholdelige, men også ønskelige, og denne erkjennelse har de forment foruten med sitt liv også i sine ord. La oss høre noen av disse ord.

St. Frans av Assisi (1182—1226): «O, Herre jeg sier Dig takk for de smerter som jeg lider og ber Dig mangfoldiggjøre, hvis det er Din vilje. Med glede ser jeg at Du slår mig og ikke skåner mig, ti den søtteste trøst som jeg kan ha er at Din hellige vilje skjer med mig. — Det behageligste, kjæreste og kosteligste var og er alltid det vedrørende mig, som behager Gud, min Herre, å la skje, hvis vilje jeg ene streber etter å oppfylle og som jeg søker å bli likedannet med.»

St. Ignatus av Loyola (1491—1556): «Å

O crux, ave, spes unica.

(Av G. Hexges).

bære mange og store vanskeligheter av kjærlighet til Jesus Kristus er den korteste vei til fullkommenhet. Be Gud om denne nåde, ti den som får den, er vel lykkelig, da denne nåde er en av Guds beste gaver. — Hvis alle naturlige goder blev lagt i en vektskål og i den annen fangenskap, lenker og skam, så vilde jeg ikke nøle et øieblikk med å velge den siste. Intet som er skapt, kan gi sjelen en glede som han sammenlignes med den som Helligånden skjenker og med hvilken Gud belønner alle som lider megen og stor trengsel for hans skyld —».

St. Teresia av Jesus (1515—1582): «O Herre — gi mig å lide eller dø! — La Dig ikke skremme, bli ikke engstelig, alt går over. Gud alene forblir den samme. Alt opnår den tålmodige, og den som har Gud, har alt. Gud alene er nok!»

St. Frans av Sales (1567—1622): «O, hellige kjærlighet, hvor smertefylt er Du! O, smerte, hvor elskelig Du er! — Elske eller dø! Dø eller elske! Dø fra enhver annen kjærlighet for å kunne leve kun for Dig, min Gud, og i evighet ikke dø! — I og for sig kan man ikke elske lidelse, men i kraft av dens dypeste grunn — Guds uransakelig beslut-

ning som den kommer fra — er den uendelig verd å elske. Et hjerte som elsker i sannhet elsker ikke kun Guds vilje når den er trøsterik, men ennu høre elsker det i hjemsøkelse og sorg. Ti det største i kjærlighet er å lide for den man elsker».

St. Magdalene Sophie Barat (1779—1865): «Et liv uten lidelse er et liv uten kjærlighet — et liv uten kjærlighet er døden for mig. — Et Deo gratias! i lidelse er mer verd enn all jordisk glede. Det er en utmerkelse å lide uten trøst, ti således behandler Herren sine tro venner og det vilde være dårskap å avvise et slikt fortrin. — Korsveien er den sikreste og nærmeste vei til Gud og til å befeste hans kjærlighet i oss. — I lidelsen bringer sjelen sitt skjønneste offer til Gud. — Betrakt den dag for tapt hvori Du ikke har lidt for Gud. — Mange mennesker går gjennom livet og søker etter blomster idet de omhyggelig undgår alt smertefullt, og allikevel

finner de bare skarpe torner. Men de få som i sannhet er kloke, venter torner og finner blomster, og så langt som der finnes lykke på jorden bor denne hos dem. La oss gå denne vei, i begynnelsen er den tung men siden blir den lett og skjøn. — I troens øine er lidelsen dyrebar — vi vil sette den høit og streve etter den. — Den kosteligste arv som Frelseren har skjenket oss er korset. Har sjelen overgitt sig helt til Herren så går den ikke mer, men løper, ja, flyr på veien. Da føles ikke mer korset som kors men som stav og støtte på pilgrimsferden. Tornene er ikke mer torner men en krone, som vi — som eu-gang den hellige Katharina av Siena — mottar av Frelserens hånd og gjerne trykker over vår pande, så kjærligheten vokser med smerten.

Pater Karlav Jesus (Charles de Foucauld 1858—1916): «Så fattig enn vår verden er, så har den dog den lykke til oss at vi kan lide med og for Frelseren, slik som alle helgene har gjort det. Hvor strengt så enn livet, hvor lange de tunge dager enn er, og hvor tillokkende enn Josafats skjønne dal — la oss holde ut ved korset! Søte kors, vi føler ikke alltid Din søthet, men vel Din skjønnhet og nødvendighet! — Mot sorg kjenner jeg et godt lægemiddel: jeg ber den herlighetsfulle rosenkrans og sier til mig selv: «Hvad betyr det i grunnen om jeg er nødstedt og ikke når det gode

jeg ønsker? Kjærlighet er å glemme sig selv for den elskedes skyld. Den forlanger ikke selv å bli elsket — den ønsker ene og alene å skjenke den elskede kjærlighet, da er dens lengsel opfytt. Jesus er lykkelig — hvor kan da vi som elsker ham, være sørgmodige!»

Eva Lavallière (1866—1929): «Enhver lidelse er et kjærlighetsbevis fra Kristus. — Ved alle former for lidelse blir vi ham lik. La oss huske hvad Gud har lidt! Da kan vi som støv og aske være glad over at han sender oss lidelser for å likedanne oss med sig! — Her har jeg lidt meget — sjelelig og legemlig. Nye smerter venter og således vil det være til min død. Det er nu engang min vei, og jeg priser og takker Gud for den!»

Den salige Gemma Galgani (1878—1903): «Jesus sier til mig: «Se her, min datter, hvorledes man elsker! Ser Du dette kors, disse torner og nagler, disse sår? Alt dette er kjærlighetens verk og en uendelig kjærlighet. Se, hvor stor en kjærlighet jeg har til dig! Vil du virkelig elske mig? Da lær først å lide, ti lidelse lærer dig kjærlighet!» — Lide, men uten vederkvegelse, uten trøst, kun av kjærlighet: ære være Kristus og hans gave! Ære være Kristi kors! La den som vil, betrakte ham på Tabor — jeg vil se ham på Golgata sammen med den smertefulle mor Maria».

Kristus nedtas av korset.

Meditasjonsbønn av Thomas à Kempis.

Jeg priser og takker Dig, o Herre Jesus Kristus! Du livets vellukt og evige lysende glans, at Du har latt Dig begrave med kostbar røkelse. Det gjorde Du ikke for å bevare Ditt legem, men Du gjorde det fordi det skjedde ut fra Din trofaste kjerlighet og etter jødisk skikk og bruk.

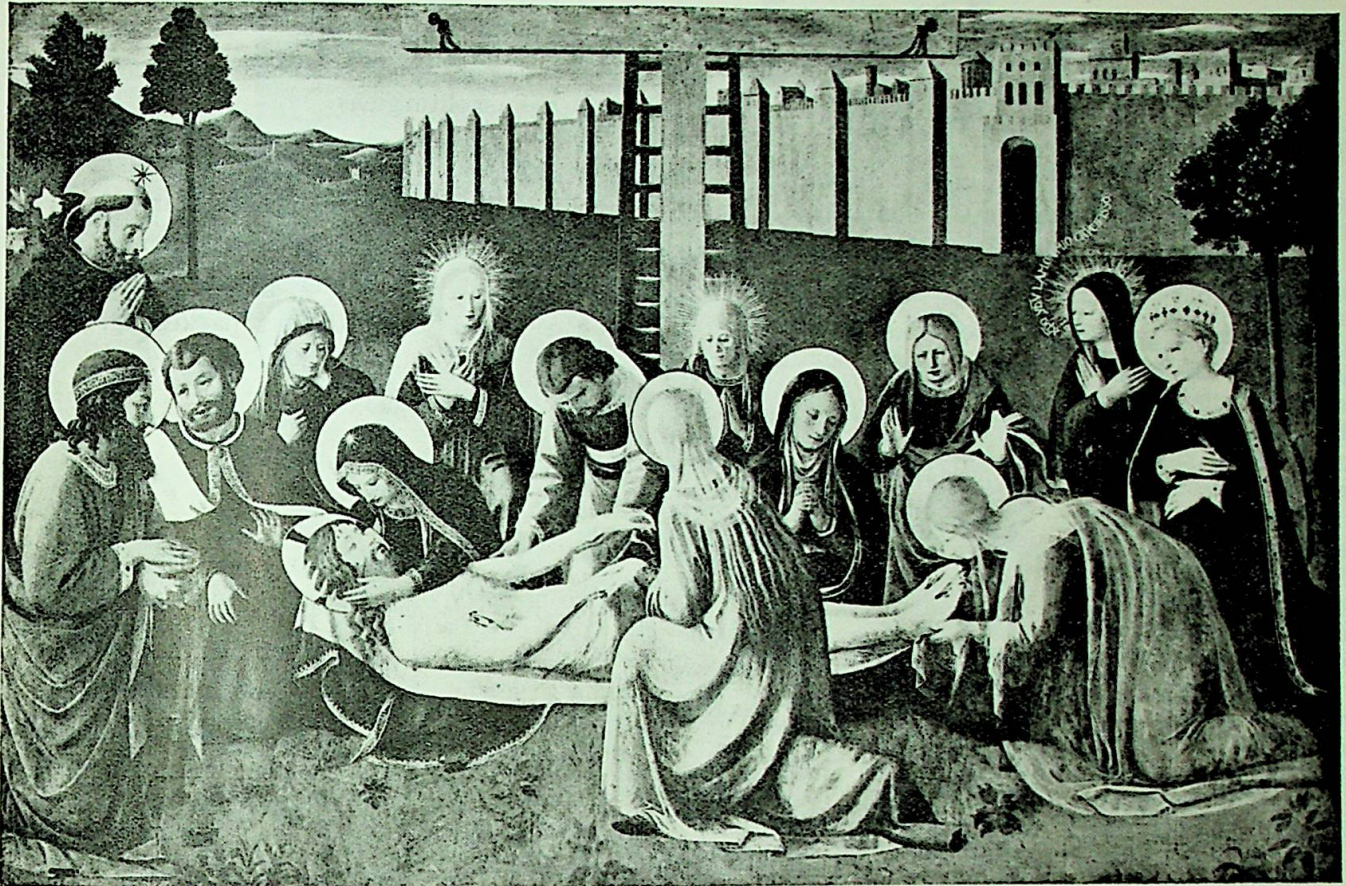
Jeg priser og ærer Dig fordi Du lot Ditt hellige legem innhulle med rent linnet og Ditt velsignede hoved dekke med den hvite sveteduk som senere blev funnet i den hellige grav.

Jeg priser og forherliger Dig, fordi Du lot Dig under den smerteligste sorg bære til begravellesstedet og med alle beviser på den største æresfrykt lot Dig legge i den nye grav, hvor Ditt legeme en kort stund ydmykt skulde hvile. Gled Dig, ærværdige Joseph, over den store og ophøiede kjerlighetstje-

neste som Du ydet Frelseren! O, hvor har Gud funnet Dig verdig, at han valgte mellom alle verdens steder å begraves hos Dig! Han i hvis makt alle jordens egn er!

Men dvel også Du som leser dette nu en stund ved denne grav og bland Din gråt over Herre Jesus med kvinnes! Det skulde dog være rimelig at Du sørger over ham av hvem Du venter å få den evige gledes nåde!

Overvei hvorledes disse kvinners sjeler var sønderrevet av den tanke at all håp om opstandelse syntes tilintetgjort og deres tro til en viss grad var begravet med Jesus. De hadde ikke annen trøst igjen enn å gråte over den døde og tilberede de kryderier som kunde utskytte det hellige legems forråttelse når han nu ikke skulde opstå.

Kristi gravleggelse — (av fra Angelico).

O, I hellige kvinner som så uforanderlig har elsket Kristus, hengiv eder ikke til så stor en smerte og fortvil ikke helt! Tenk på de ord som Jesus tidligere har talt og vent litt, ti om tre dager vil han uten tvil opstå. Da vil I med hjertensfryd og i stor klarhet skue den som I nu sørger over i hans hvile i graven. Da trenger han ikke eders salvelse fordi han opstått fra døden vil åpenbare sig i ubeskrivelig herlighet. Han vil omgi sig med udødelighetens gevant og døden vil ikke ha noen makt over ham.

Men Du må lære å overveie med fruktbare tanker nu ved Kristi begravelse Din egen oppløsning. Du også vil bli overgitt jorden, Du kan ikke verge Dig mot det. Du er støv og må vende tilbake til støv. Har Du noen grunn til å ophøie Dig når Du snart selv skal dekket av den kalle jord? Hvad krever Du ennu av verden, som dog snart skal skaffe Dig avveien og vil la menneskenes føtter trampe hen over Dig? Når Du altså betrakter de dodes bolig så glem ikke at Du snart vil bli deres like. Der ligger den fattige og den rike strakt på den samme snevre seng og den hjelpeløse blir ikke mer knust av den mektige. Alt som engang var stort skrumper inn

og for den hovmodige er all berømmelse borte.

Streb derfor etter å drepe kjødet begjærighet i hele Ditt liv så at den nåde kan bli Din sjel til del at den får hvile i fred, mens Ditt legem oppløser sig til støv. Ti tilbringer Du nu Langfredag i sorg og klage vil Du få Din påskelørdag i fred og en glad påskedag i de rettferdiges opstandelse. Jo fastere Du nu klynger Dig til Korset desto sikrere vil Du nå frem til Kristus.

Du skal føle dyp smerte over at verden befinder sig i så trøstesløs en tilstand og at der finnes så mange stakkels mennesker, så mange som er helt kalle og så få som virkelig følger den korsfestede. Betrakt altså hver dag Kristus på korset og hold Dig alltid dette billed for øie! Gå da til hans grav for at Du, når Kristus som har vært Ditt liv, kommer igjen, da må opstå med ham i herlighet. Amen.

Av «Orationes et Meditationes de Vita Christi.

Bønneintensjon for april.

For de katolikker som lever spredt i den såkalte Diaspora.

At de gudløses aksjon i misjonsdistriktene må bli opdaget og hindret i rette tid.

Påskesalme.

«Haec dies quam fecit Dominus». (Påskeliturgien).

(«Meiodi: «Helvede sig vänder»).

Hil dig, livets høitid, dagen Gud har skapt!
Nu har lyset seiret, mørkets sak er tapt.
Verdens vold og velde, dødens vern og vakt —
alt har livets fyrste brutt med guddommakt.
Alleluja. Alleluja.

Dagene nu lenges, sol har gull i munn,
livets rikdom økes for hver tid og stund.
Og i vårens under over vei og vang
løfter sig med jubel Kirkens påskesang.
Alleluja. Alleluja.

Frelser og forsoner, venn i liv og død,
fra din lyse himmel så, Du verdens nød,
og så varmt Du elsket oss som glemte dig
at Du offerlammet blev på korsets vei.
Alleluja. Alleluja.

Døden livets herre selv til bytte fikk,
gjennom mørkets verden lysets konge gikk.
Endt er nu din kvide, korsets død fullbragt,
reist din kongetrone — vis din herskermakt!
Alleluja. Alleluja.

Løs hver sjel som synden har i lenker lagt,
og la livet spire ved din guddommakt.
La ditt åsyn lyse for hver sjel på jord,
ti Du selv er livet for en hver som tror.
Alleluja. Alleluja.

K. Kjelstrup.

Eldgamle påskeskikker.

I gammel tid blev der påskeaften foretatt en innvielse av en rekke fødevarer, hvorav eggene blev betraktet som viktigst. I nordlige land var det såkorn og egg og mat i sin almindelighet. I syden var det vesentlig egg.

I den katolske Kirke begynte høitiden med et måltid bestående av innvidde egg. Og når folk kom hjem fra kirken påskedag, moret man sig med egg på mange slags vis. Eggene var farvet og smukt dekorerte, røde, blå eller gule. Ofte bar de innskrifter, og det kunde være særlig morsomt når de skulde gis bort som gave. Ellers blev de brukt til forskjellige leker.

De lærde har diskutert om opprinnelsen til denne eiendommelige og vidt utbredte festskikk. Enkelte har nøyd sig med å fastslå at ved påsketider begynner hønsene å legge egg for alvor, og det var da naturlig efter en lang fastetid å ta igjen det forsømte ved å spise mest mulig av denne kraftige kost. Andre har ikke været enig i denne forklaring og har hevdet at skikken har dypere årsaker enn som så. Man må se på egget som symbol på det gjemte, men levende og spirende liv. Egget symboliserer vårens frembrudd. Det er enn videre et sinnbillede på opstandelsen. Det har således en dob-

belt betydning, en rent verdslig og en religiøs. At den religiøse betydning spiller en rolle, forteller f. eks. både den tyske og engelske betegnelse for påske. Det tyske Oster og det engelske Easter skjuler begge et gammelsachsisk ord, «oster», som betyr å opstå.

Bruken av «påskelam» var særlig almindelig i Norden i det 16. og 17. århundre. De var til å begynne med av voks, og de blev forært menigheten av prestene, særlig efter messen påskelørdag. For å få dem varigere blev de snart laget av sølv eller gull. De som hadde råd til å anskeffe sig dem av edelt metall, bar dem i et kjede om halsen. Senere blev det almindelig å prege lammet på en mynt. Agnus Dei eller Guds lam blev slike smykker kalt.

Omkring 1700-tallet døde efterhånden denne skikken ut i Danmark. I Norge derimot holdt den sig godt. I midten av det 18. århundre talte bønderne om å pynte sig med en «angstei», en forvanskning altså av Agnus Dei. Det var almindelig at bruden bar forgylte sølvmynter med en «angstei» på. Det er ganske interessant å legge merke til at i lammet litt om senn blir borte fra myntene. Men selve mynten holder sig som smykke, i kvinnenes halskjeder og i mennenes urkjeder.

Solemnitas solemnitatum.

Påskedag! Ingen kan undgå å merke til den altomspennende glede som preger denne dag — selv ikke de lunkne kristne for hvem ellers kirkeåret betyr så lite. Det er ikke fordi det nu er vår i luften at mennesker føler sig lettere og gladere — påskeleden er helt kristelig preget. Påskedag er «Herrens dag», efter hvilken alle søndager i året bærer denne betegnelse — den er «dagen som Herren har gjort» — la oss overveie den.

«Gud, du som i begge Testamenters skrifter oplærer oss til å feire påskens hemmeligheter, gi oss å fatte Din miskunnhet!» — således ber Kirken påskelørdag efter den syvende profeti. Det er som et preludium til Kristi oppstandelse, ti hvem vilde forstå hans offer uten å kjenne det første ledd av den guddommelige åpenbaring, uten å kjenne det gamle Testamente? Påskedags epistel sier oss intet hvis vi ikke husker den gamle pakts belæring: «Utrens den gamle surdeig . . . ti vårt påskelam, Kristus, er ofret». Uforståelig var dette uten fortidens åpenbaring — men hvor dypt og innholdsrikt i sammenheng: Påskelørdag gir et utsyn over «mirabilia Dei» = Guds undergjerninger. Skapelsen, syndefallet, Arken, Abrahams offer, paschalammets — «pascha», englenes gang forbi de dører som var bestrøket med offerlammets blod. Men annet og kosteligere blod er flydt senere, for hvilket lammets blod kun var et symbol.

Det usyrte brød blir til livets brød og offerlammets blod lar ikke alene den guddommelige rettferdighet gå skånende forbi oss — det vasker synden helt bort. Jerusalem, den himmelske brud, hvis fall og skjensel Jeremias klager over, blir til den hellige Kirke, hvis herlighet lyser over hver enkelt sjel. Herre, gi oss å fatte Din miskunnhet, så vi takknemlig kan ære den!

«La oss holde høitid i renhets og sannhets usyrte brød!» Dette er påskedagens store glede at Frelseren igjen skjult i brødet atter ser ned til oss i den hellige messe, som vi igjen tør feire. Alle tør

tre hen til ham og la ham vederkkeve sjelen. Prefasjon forkynner jublende at påskelammets er ofret, festmåltidet beredt. Sannheten er funnet — den objektive sannhet som Pilatus forgjeves søkte skjønt den var ham så nær. Skal vi da ikke takke for den fullbyrdede åpenbarings sannhet? Og kan vi gjøre det bedre enn ved alltid å holde den høit i ære? Renheten selv — ti hvem kunde «overbevise ham om noen synd» under hans jordeliv? — har gitt sig selv som forløsning fra våre synder. Hvorledes kan vi da takke bedre for dette enn ved å motta påskemåltidet og la det styrke oss i kampen mot alt ondt. Måtte vår påskeskommunion gi oss lengsel efter oftere enn før å hente kraft ved Herren bord til et liv i renhet og sannhet, i fred og forståelse!

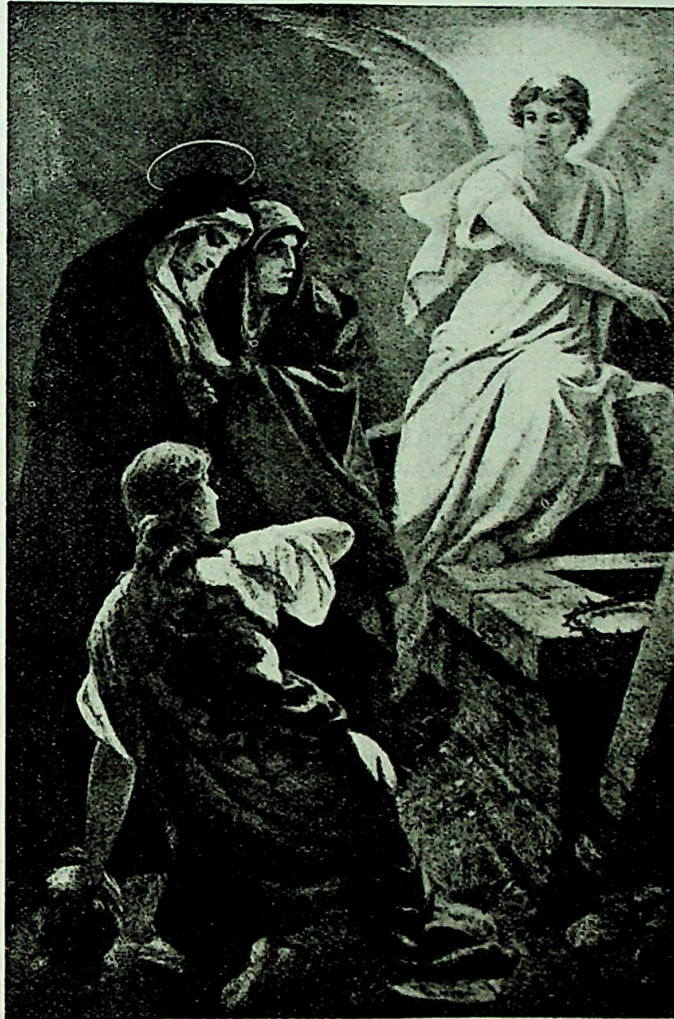
Påskedags glede stråler ned gjennom hele påsketiden. «Solemnitas

solemnitatum» — festenes fest kalte den kristne oldvitae perpetua» — den glede som er livets mål. «Dette er dagen som Herren har gjort —», og dagens overnaturlige fryd er det betydningsfulleste element i vårt religiøse liv. Påskeleden er forløsningens krone.

Alleluja!

„St. Olav“s redaksjon

ønsker alle som leser dette
en god påskefest!

KLOKKESPILL.

Hvad organist Rung-Keller forteller.

«Vivos voco — Mortuos plango — fulgera frango».

(Gl. klokke motto: «Jeg kaller på de levende — klager over de døde — bryter lynet».

Hermed har vi den glede å presentere for «St. Olav»s lesere den danske kirkeklokkeekspert organist Rung-Keller, et meget interessant bekjentskap vi gjorde i Kjøbenhavn og av hvis eminente viden vi fikk tillatelse til å høste gavn til fordel for våre lesere. I hans skjønne hjem, som helt står i klokkenes tegn kan man si da disse er representert i mange variasjoner, lytter vi til alt det utrolig meget som er å si om kirkeklokker i almindelighet og klokkespill i særdeleshet. Og senere er han så elskverdig å gi oss prøver på sin kunst, idet vi inviteres til en hel liten klokkespillkonsert i Vor Frelsers Kirke på Christianshavn hvor hr. Rung-Keller foruten å være organist er «carillonneur».

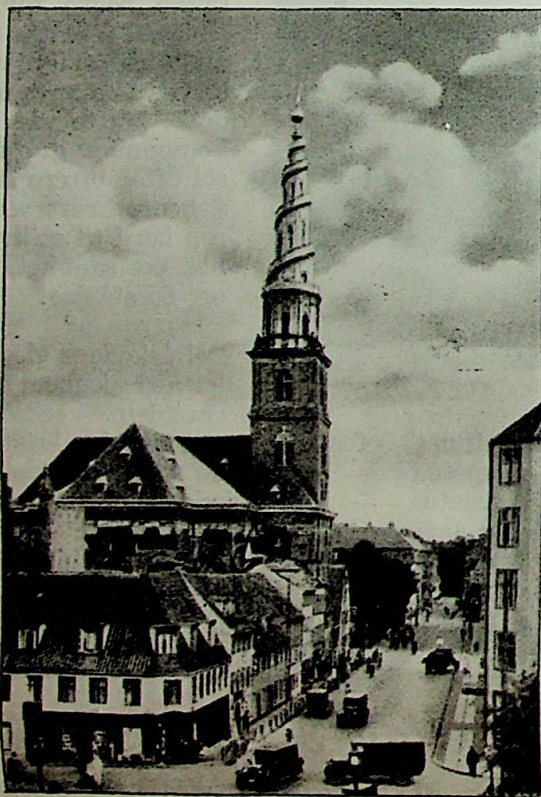
Hvad det er? Jo — det er navnet på en klokkespiller som behandler sine klokker fra et klaviatur og derfor kan nuansere sitt foredrag og legge kunstnerisk personlighet i det, hvad et urverk som det der dirigerer de kjente rådhusklokker i Kjøbenhavn ikke kan. Betegnelsen carillonneur kommer av det

franske navn for klokkespill «carillon», utledet av det latinske quadrillion, idet den første gang man historisk hører tale om virkelige klokker, er i et håndskrift fra det 6. årh. i klostret St. Blasien, hvor man ser avbildet en munk, som slår på fire diatoniske klokker ophengt ved siden av hverandre på en metallstav. Denne munk har ned igjennem tidene hatt mange efterfølgere — i våre dager samles de i store kongresser, som med et par års mellomrum avholdes i Holland eller Belgien under ledelse av klokkespillvirtuosen Josef Denyn, som behandler det praktfulle spill i Malines. I denne by er der forøvrig en klokkespillerskole — hvorfor den er der forstår man når man hører at der i Holland og Belgien finnes over 100 større spill som betjenes av menneskehånd, selv efter at 12 belgiske spill blev ødelagt under verdenskrigen og ca. 50 smeltet om til kanoner. Det er nemlig ikke alene i de større kirkers tårn at man har spill på 15—20 klokker, men også i rådhus tårn, på slott, museer, byporter, børsbygninger, «veier-huser» og «klædeshaller», hvorav mange fra gammel tid er forsynt med mektige tårn.

Klokkene spilles som sagt fra et klaviatur — både for hender og føtter — hvis tangenter likesom på et kirkeorgel er solide trerundstokker, som slås med hånden på høikant eller med flere fingrer samlet — og som ved enkle snoretrekk av ståltråd, «wire», og almindelige vinkler og lignende overføringsledd står i forbindelse med klokkenes knebler, som altså føres mot klokkeranden til slag, mens klokken selv henger stille.

Så ber vi hr. Rung-Keller fortelle litt om selve klokkene — han er nemlig ekspert på området og tilbringer de fleste sommerferier på reise rundt i Danmark og delvis også i Norge, hvor han, utrustet med sin stemmegaffel som lægen med sitt stetoskop, lytter til klokkenes toner og prøver deres «helbred»: deres klang. Han ligner også lægen deri at han, om han finner noe galt, henviser klokken til den danske spesialist, som hittil er den eneste i Norden som formår å gjengi sprukne klokker sin gamle vellyd, idet han på en egen måte sveiser dem sammen så omstøpning kan undgås, hvilket jo er av stor betydning når det gjelder klokker med særlig historisk eller kunstnerisk verd.

«Ja», sier organisten, «tror De ikke også at menneskene i de eldste tider blev meget forbauset da de opdaget at metall som kom i berøring med ild, blev flytende, og når det atter størknet hadde tatt form efter den fordypning det var smeltet i? Og da man så i bronsealderen erfarte at man kunde blande me-

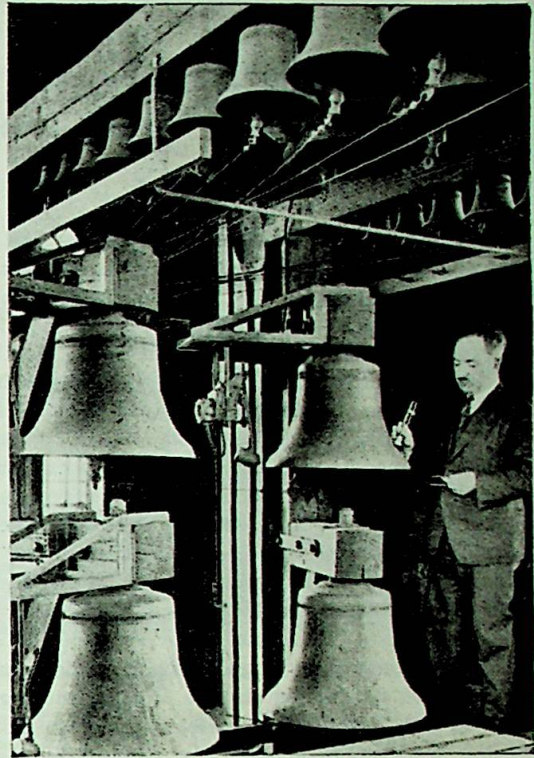
Vor Frelsers Kirke på Christianshavn.

taller til bronse og at denne kunde gi klang, når den hadde en viss form og hårdhet, og dermed hadde funnet klokken som tonegivende instrument, var der jo ikke mange skritt til det neste utviklingstrin: å fullkommengjøre klokken så klangen blev musikalsk, og sammenstille flere klokker så de stemte med hverandre. Det er forøvrig rart å tenke på at kineseerne allerede 2600 år f. Kr. hadde store bronseklokker, mens vi som sagt må helt frem til det 6. årh. eft. Kr. for å finne historisk bevis for deres eksistens her i Europa. Klokkestøping er forøvrig en kunst som ikke kan utøves fabrikkmessig, ti en klokke inneholder foruten sin dypeste «grunntone» en rekke høiere liggende og i styrke opefter avtagende «overtoner», som klinger sammen med grunntonen og bestemmer klokkenes klang, klangfarve, fylde og tonenes rekkevidde. Klokkestøperen kan selv danne toneinnholdet — det skjer ved å variere klokkenes «profil» (de to kurver som bestemmer klokkenes ytre og indre flate) og legering — derfor er det så spennende hver gang en klokke tas ut av formen og prøves, helst om natten når stilheten er størst. Meget fint justerte stemmegafler innstilles i forveien på de toner med det bestemte antall svingninger man venter av klokken. Stemmegafelen anslås og klokken berøres ganske lett med den. Svarer den så med en helt klar tone er verket lykkes for klokkestøperen.

«Hvordan foregår støpingen i det hele tatt?»

«I midten av en formkasses bunn er der fastgjort en loddrett aksel på hvilken man anbringer en «skabelon», som har kontur efter klokkenes innerflate. Man legger lere op om akslen samtidig som skabelonen føres rundt inntil man har en kjerne som begrenser klokkenes innvendige hulrum. Denne del av klokkeforme tørkes i en ovn — og nu anbringes der en ny skabelon på akselen som har kontur efter klokkenes ytterflate. Det fremkomne mellemrum mellem lerlegemet og skabelonen angir tykkelsen på klokken — og klokkenes ytterflate dannes nu som før i lere, tørkes i ovnen og man har nu hele den nye klokke i lermøddel. På denne anbringes innskrift og ornamenter (i voks), så formes støpeformens «mellemdel» over lerklokken — den «falske» klokke — og endelig «overdelen», hvori klokkenes hank eller krone finnes. Når dette er gjort adskilles hele formen, lerklokken slås istykker og fjernes og formens tre deler sammensettes hvorefter den er ferdig til støping. Med herlige gule, røde, blå og grønne flammer føres det smeltede og glødende metall ut fra ovnen og gjennom kanaler ned i formen. Det skal ha en ganske bestemt temperatur, som måles med et pyrometer, der settes likesom en kikkert på avstand mot det flytende metall. Så avkjøles det, størkner — formen sønderbrytes og den nye klokke er ferdig. Men man må alltid huske at det toneinntrykk man får av klokker i bruk er i allerhøieste grad underkastet forskjellige påvirkninger av omgivelsene — ikke minst fra de atmosfæriske forhold.»

Vi takker organist Rung Keller for hans instruks-

Organist Rung-Keller ved sitt klokkespill.

tive opplysninger. Det er blitt sent og da vi er gått fra ham begynner alle Københavns klokker å «ringe solen ned.» De fyller luften med sine toner, men menneskene iler likegyldig videre — der er ingen Angelus-påminnelse i dem som i gamle dager. Og få husker den gamle preken som klokkenes forkynder og som danner grunnlaget for klokkespillet på Christianhavns melodi, idet den er bygget over et gammelt salmemotiv:

«Tid rinder ut, Liv med sol går ned,
Vi ringer Bud fra Guds Evighed.

Fra Gry til Kvæld skifter Lyst og Nød,
Gud vil os vel udi Liv og Død.

Mand higer frem efter Ros og Gavn,
Vi kalder hjem i Vor Frelsers Navn.

2 katolske damer hedres.

Fru konsul Marguerithe Andersen, Fredrikstad, og frk. Sigrud Bøe, Arendal, er av den franske regjering utnevnt til Officier d'Academie.

Monikahaus i Frankfurt am Main-

og litt om vernearbeidet for unge i Tyskland.

Av Sigrid Øde.

En av de mest bemerkelsesverdige reformer på straffelovgivningens område i den siste generasjon, er sikkert innførelsen av ungdomsrettene. Ideen kom opprinnelig fra Amerika, hvor den første juvenile Court blev opprettet i 1899. — Så snart resultatene fra de amerikanske retter blev bekjent, forsøkte man å overføre de i Amerika vundne erfaringer på tyske forhold. Her hadde man allerede fra 80-årene, på grunn av den tiltagende kriminalitet blandt ungdommen, beskjeftiget sig med tanken om reformer i behandlingen av unge forbrytere. I 1908 blev den første Jugendgericht (ungdomsdomstol) opprettet i Berlin og straks etter flere i noen av de største byer.

Das Jugendgericht er en meddomsrett for unge fra 12—18 år. Dens formann forener i sin person både straffe- og vergemålsmyndigheten. Han kan derfor ved siden av å idømme straff også undergi de unge en opdragende behandling. Hånd i hånd med utviklingen av das Jugendgericht gikk utviklingen av die Jugendgerichtshilfe, som er en nødvendig forutsetning for das Jugendgerichts virksomhet.

Die Jugendgerichtshilfes arbeide er å anstille undersøkelser om de unges tidligere liv og hjemlige forhold, hvormed dommeren skal få grunnlaget for de bestemmelser han skal treffe. Videre har den ved sine funksjonærer å møte i rettene, og endelig å gjennomføre dommernes avgjørelse med hensyn til opdragelse m. v. Tilslutt har den som kanskje det mest ansvarfulle hverv å føre tilsyn med de unge som får betinget straff.

Grunnlaget for hele virksomheten er, at den skal skje mest mulig personlig. Derfor har man forsøkt å vinne så mange som mulig av alle samfundslag med kjærlighet og interesse for ungdommen for arbeidet. Man har i tale og skrift anstrengt sig for å vekke og styrke ansvarsfølelsen for den villfarne ungdom. Hos oss er ungdomsdomstolen erstattet av vergerådet. Til die Jugendgerichtshilfe svarer nærmest våre verneforeninger. Disse har dog intet med vergerådet å gjøre, men arbeider sammen med politiet og domstolen i sin almindelighet.

For å sette mig inn i das Jugendgerichts måte å arbeide på foretok jeg for en del år siden en reise i Tyskland. Jeg fikk da anledning til å overvære rettsforhandlinger, og til å delta i forskjellige ekspedisjoner og besøkte de anstalter som var knyttet til virksomheten m. v.

Som en av de byer, hvor ungdomsdomstolen var særdeles vel innarbeidet blev jeg anbefalt Frankfurt am Main. Her som forøvrig overalt i Tyskland, sorterer all offentlig for-
sorg under die Wohlfartspflege, en institusjon som blev opprettet i 1918 — umiddelbart etter at krigen var sluttet. På den tid var så å si alle stender i Tyskland nødlidende. Under die Wohlfartspflege sorterer således også all fangeforsorg og vernearbeidet for de unge. Tross økonomien fremdeles var meget vanskelig fikk man inntrykk av, at der blev arbeidet intenst på alle områder.

De anstalter jeg fikk se var ytterst enkelt utstyrt og le-
vemåten nærmest spartansk.

En gledelig undtagelse danner det hjelpearbeide som utgikk fra katolske kretser. Der er blandt annet en katolsk forening som arbeider sammen med die Jugendgerichtshilfe: «Katolicher Fürsorge für Mädchen, Frauen und Kinder», som er knyttet til kongregasjonen zur Heiligen Geist. Denne forening eier den imponerende institusjon Monikahaus. Her er samlet under ett tak: lærehjem for ca. 50 unge piker, mødrehjem, spedbarnhjem med to avdelinger, en for syke og en for friske barn, hospital for venerisk syke piker og endelig et lite gamlehjem.

De unge piker som er anbragt etter en dom, blir som regel i hjemmet i to år. Unge mødre som frivillig søker optagelse i mødrehjemmet kan bli der et halvt år. Alle ammer selv sit barn. Når mødrene er utskrevet kan de besøke sine barn, som da går over til barnehjemmet, inntil de selv kan sørge for dem, eller det blir anbragt på annen måte. Der blir gjort alt for å knytte båndet fast mellom mor og barn.

Hospitalet er opprettet for at de unge piker som er syke straks skal komme under opdragende innflydelse, således at den lange tid de ellers hadde måttet tilbringe på sykehus ikke skal gå ubenyttet hen.

Monikahjemmet var en meget interessant og i enhver henseende mønsterverdig institusjon. Den blev ledet av nonner. Der blev undervist i alle grener av kvinnelig arbeide: søm, strikking, knipling, husholdning, have- og hønsestell. Der hørte en stor have og et hønseri til hjemmet.

Endelig blev der drevet et stort vaskeri. Dette var hjemmets vesentligste inntektskilde. Det var netop en dag det ferdige tøy skulde ekspederes jeg var der. Det var et nydelig arbeide som var utført, og med den største omhu blev det lagt ned i sirlige tiner. Hjemmet kunde da også få al den vask det på noen måte kunde overkomme.

Å kunne gjennomføre en sådan plan som den Monikahjemmet var ledet etter fortjener den største anerkjennelse både fra pedagogisk og menneskekjærlighetens standpunkt. — Det å kunne knytte et så viktig moment inn i opdragelsen som å la den unge mor få pleie sitt spedte hjelpeløse barn og lære å elske det, er av den aller største verdi for hennes gjenreisning. — Og hvilken betydning har det ikke på den annen side å kunne slippe å sende de ulykkelige unge, som har pådratt sig venerisk syke, til de offentlige hospitaler, hvor de sammen med samfundets dypest sunkne vilde lære lastens vei å kjenne til bunns. Selv om man reiser i mange land, vil man ikke ofte støte på et redningshjem, som er anlagt og ledet etter så livsnære opdragelsesprinsipper.

Der hersket et friskt, travelt arbeidsliv i Monikahjemmet. De unge piker hadde et lyst og harmonisk preg. De svarte vennlig og interessert når man spurte dem om noe. Stolte var de når de fikk vise frem sine vakre arbeider.

Priorinnen var en usedvanlig klok og praktisk anlagt kvinne med en merkelig forståelse av livet.

Som katolikk blev jeg fylt av ærbødighet og beundring overfor dette arbeide, båret av ekte katolsk ånd og kristendom.

Enn mere bestyrket blev jeg i mine følelser ved å høre med hvilken anerkjennelse hjemmet blev omtalt av utenforstående.

Sigrid Øde.

Pater Gregor Hexges:

«DET GJENFUNNNE
PARADIS».

ILLUSJONEN SOM BRAST

André Gide: Hjem fra Sovjet. Oversatt av Gunnar Høst. (Grundt Tanums Forlag).

Det vakte stor opsikt i det minste i litteraturens verden, da Frankrikes kanskje første nulevende forfatter, André Gide, for noen år siden trådte frem og bekjente sin tro på bolsjevismen og Sovjet-Russland. Det var derfor med spent interesse man mottok Gides nye bok som forteller om hans inntrykk fra Sovjet-Samveldet. Vilde hans beundring på avstand kunne holde stand etter selvsyn på nært hold? Boken svarer med et avgjort nei, mer avgjort enn forfatteren selv går helt med på. Hans tro på selve systemet er ikke egentlig rokket. Selv om bolsjevismens virkeliggjørelse i Russland beredte Gide mange store skuffelser, holder han fremdeles fast ved sin tro på bolsjevismen som politisk og sosialt livssyn.

Det vilde dog være uriktig å fremstille det som om Gide blev skuffet over alt han fikk se. Han fremholder uttrykkelig at han opplevde store gleder især ved samværet med ungdom i Sovjet-Samveldet. Han forsikrer at han støtte på en ungdom som strålte av livsglede og tro på Sovjet, men denne forsikrings verdi reduseres adskillig ved det han senere forteller om den rystende uvitenhet hvori folket lever angående forholdene i andre land. Man tror blindt på Sovjets offisielle organ Pravda og sverger uten forbehold eller tvil på alt denne avis forteller. Parolen er: «Pravda gir tilstrekkelig beskjed om alt». Derfor sier også Gide: «Jeg tviler på at der idag finnes noe annet land, om det så er

Hitlers Tyskland, hvor tanken er så lite fri, så bøiet og forsagt, så kneblet og slavebundet».

Boken forteller forøvrig om en rekke nedslående kjennsgjæringer som varemangel og de dermed forbundne køer foran de fleste utsalg, og ikke minst om varenes dårlige kvalitet. Når folket allikevel er tilfreds beror det på at man ikke har bedre å sammenligne med.

Det bekreftes at man har måttet opgi det strenge likhetsprinsipp og gjennomføre ulik lønn til fordel for den dyktige og flittige arbeider. Og forfatteren mener at man er på god vei med å skape et slags nytt borgerskap av velsituerte arbeidere, hvor vinnesyke og eiendomsbegjær vil få overmakten over solidaritetstrangen.

Men den alvorligste anklage som rettes mot Sovjet-Samveldet gjelder den ufrihet som er selve forutsetningen for denne samfunnsordnings beståen.

Slik som denne venn og beundrer av Sovjet-Samveldet, som Gide utvilsomt er, skildrer Sovjets virkeliggjørelse i Russland, får det liten betydning om han tross alt holder fast ved troen på bolsjevismen. Boken er faktisk ikke alene en dom over systemets iverksettelse i Russland, men over systemet i det hele tatt. Man forstår at Gides bok ikke vinner bifall blandt kommunister og at den i deres leir mest mulig forbigås i taushet.

Lektor Høsts oversettelse til norsk er mønstergyldig.

H. J. I.

Knute Kenneth Rockne.

Vår landsmann og trosfelle som blev en av Amerikas navnkundigste sportsmenn.

Av Arne Olav Sund.

For noen år siden hørte jeg for første gang Knute Kenneth Rocknes navn, men antagelig er han kjent av våre eldre fotballspillere også her hjemme, som husker den berømmelse han opnådde i det amerikanske sportsliv, og som et stort verk, der kort efter hans død utkom og behandler hans liv i tekst og bilder, gir et tydelig inntrykk av. Men han var ikke bare det, han var samtidig en dyp aktiv katolsk kristen og gav et strålende bevis for at det går an å forbinde et inderlig fromhetsliv med en glødende sportsinteresse. Det var denne forening av sundhet på sjel og legeme som har inspirert H. Davis til å forfatte en bok om ham som nu er utsendt i best mulig typografisk utstyr og som er kilde til denne artikkel.

Boken innledes med et vakkert forord, hvori Knute Kenneth Rocknes minne vies den dypeste beundring og takknemlighet av U. S. A.s sportsmenn — særlig fra fotballlagene. Dernæst gis der en dramatisk beskrivelse av den flyveulykke i Kansas som 31. mars 1931 kostet otte kjente sportsfolk livet, hvori blandt Rockne. Og så følger hans levnetsbeskrivelse:

«Knute Kenneth Rockne fødtes 4. mars 1888 på Voss i Norge som sønn av Louis og Marthe Rockne. Dyp sne dekket marken og lange istapper hang fra taket på hus og løe. Iskall strøk vinden innover fra den nære arktiske verden, men i det hyggelige norske hjem var det lyst og varmt og der badet og klødde lykkelige stolte hender den lille vikingebaby til kraftig liv»

Så gjør forfatteren et tanke-sprang over til Amerika og beretter om det møte som samtidig avholdes i Fifth Avenue Hotellet i New York, og hvori deltar representanter for samtlige fotballorganisasjoner i hele U. S. A. Disse representanter var William A. Broocks, Harward, — W. S. Harvey, Pennsylvania, — F. D. Beattys, Wesleyan — Richard M. Hodge, Princeton og Walter Camp, Yale. De endringer i spillets teknikk som da blev vedtatt, kom senere til å danne springbrettet for Rocknes fremragende karriere som førstemann innenfor

«the american collegiate football». Reglene blev godkjent også av «Notre Dame»-laget og det blev i dette lags rekker at Rockne vant sin berømmelse.

For norske lesere er det vel best å cplyse at «Notre Dame» er navnet på et av Amerikas største katolske universiteter, grl. 1842, som med sine mange imponerende bygninger, sin kirke med kapeller, sitt stadion, teater, koncertsal, postkontor m. m. danner en hel liten by for sig selv i nærheten av Chicago. Dette universitet blev Knute Rocknes annet hjem, som senere har reist ham et uforgjengelig minne.

I 1893 kom Knute til Amerika og som han selv sier: «Min eneste utrustning var en tykk norsk ordbok, en intens lengsel efter noe norsk mat og levende erindringer om skiløp i Vossefjellene». Faren var reist noen måneder før, idet han deltok i verdensutstillingen i Chicago med sine vogner. Disse vakte en viss oppmerksomhet og blev enda prisbelønnet. Og han bestemte sig da for å få sin familie over og slå sig ned i landet for godt.

Og dermed gikk Knute inn i en ny periode av sitt liv som foreløbig for ham som for andre gutter, bestod i skolegang og leg. Ved å leke med barna i the Logan Square, Chicago, lærte han sig hurtig engelsk samt tilegnet sig de første begreper om amerikansk sport, særlig de mange forskjellige grener av ballspill. Han var den fødte leder, hvilket hurtig viste sig på skolen og blandt nabolagets gutter. Og med sitt lyse og lette hode synes han forutbestemt til å gå den akademi-

ske vei, da hans fars økonomi forverret sig så betydelig at der ikke mer kunde være tale om annet enn at Knute så hurtig som mulig måtte bli selvhjulpen. Han skrev sig da inn på «Northwest Division High School» og søkte samtidig passende arbeid for selv å tjene til utgiftene. Han var allerede nu «i tale, fremtreden, tanke og livsanskuelse, typisk amerikaner».

Men hans uutslettelige kunnskapstørst tillot ham ikke å slå sig til ro med høiskoleutdannelsen — og skjønt hans økonomiske vanskeligheter ikke var

blitt mindre, vilde han studere, og skaffet sig pengene til den videre utdannelse ved å ta job ombord på insjøbåten, inntil han fikk en liten stilling i postverket. Den eneste fornøielse han tillot sig var sport, hvorav særlig fotball tiltrakk han. Men tross sitt spartanske liv greide han nok å underholde sig selv, men ikke å legge penger op til studier, og således gikk fire år. Men en vakker septemberdag i 1910 møtte han tilfeldigvis på gaten to av sine sportsvenner og de fortalte ham at nu skulde de begynne å studere skjont de egentlig ikke selv hadde penger til det. De hadde imidlertid lånt det fornødne og skrevet sig inn ved Notre Dameuniversitetet. Som et lyn slo den samme beslutning ned i Rockne — han lånte i en fart 40 dollars og dro med denne beskjedne startkapital ut til Notre Dame, fikk sitt høyskolevidnesbyrd godkjent og blev immatrikulert.

I begynnelsen blev der selvfølgelig ikke megen tid tilovers til sporten, men han holdt dog alle sine idrettsferdigheter vedlike. Det interessante er forøvrig at han ikke fra naturens hånd var utrustet med spesielle fysiske anlegg for å bli så overmåte fremragende som han virkelig blev. Han var almindelig godt og kraftig bygget — men det som særpreget ham, var et ualmindelig velavbalansert sinn og en selvbeherskelse som i avgjørende øieblikk tillot ham lynsnart å konsentrere sig om den foreliggende situasjon og handle efter den. Livet ved Notre Dame gav ham en allsidig utvikling som også kom ham til gode da han for alvor gikk inn for fotballsporten.

Men foreløbig måtte han konsentrere sig om å klare utgiftene til studiene samt legge en studieplan. Han vaklet mellom farmacien og kjemien, men den siste fanget all hans interesse og han viste så utpreget begavelse for denne videnskap at han meget snart fikk tillatelse til å gjøre tjeneste som assistent ved laboratoriene, skjont dette ellers var forbeholdt de langt viderekomne, og like efter sin første eksamen blev han utnevnt til kjemiinstruktør. Han tok forøvrig alle sine eksamener med glans og efter i 1914 å ha fullendt sine studier

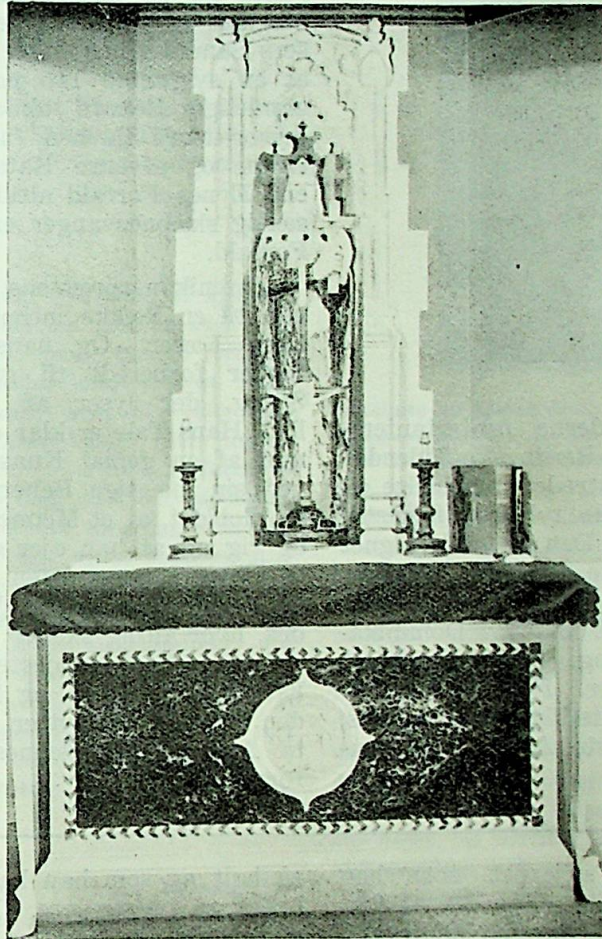
«with honor» giftet han sig, idet han da allerede hadde så god stilling at han turde stifte hjem og familie. Og samtidig hadde han innlagt sig så megen ære som sportsmann at universitetet foruten å ansette ham som professor i kjemi også utnevnte ham til «assistant footballmaster».

Og så begynner for alvor hans løpebane som sportsmann, idet han nu blir aktiv fotballspiller i mangfoldige kamper med colleges og universiteter rundt om i U. S. A. Han blev overordentlig populær — ikke minst blandt sine medspillere. I 1918 mottar han det ærefulle hverv som «director of Athletics» ved Notre Dame og en hel ny spillemetode bærer efter ham navnet «Rocknesystemet». Alle mulige hedershverv tildeles ham innenfor sporten, og Notre Dame vant ved ham ry som et sportslig foregangssted, hvis kamper kunde glede sig ved en enorm tilstrømning av publikum.

Nu skulde man tro at dette vilde gå ut over universitetets anseelse som læreanstalt, men dette var så langt fra tilfelle. Vel kunde professoren i matematikk litt bittert beklage sig over at Euclid og Archimedes ikke var så tiltrekkende som en spennende fotballkamp, men Rocknes egne forelesninger var alltid vel besøkte og han fengslet om mulig i ennu høiere grad sine tilhørere i auditoriet enn sine tilskuere på fotballplassen.

Og som sagt: hans popularitet var umåtelig. «25 millioner skolebarn ser op til ham som sitt spesielle ideal» på grunn av hans fart, mot, humør og personlige elskverdighet. Der blev landesorg blandt Amerikas ungdom da det rykteses 31. mars 1931 hvad som var hendt!

Men når noen spurte Knute Rockne om den største begivenhet i hans liv, nevnte han imidlertid aldri noen av sine triumfer som videnskapsmann eller sportsmann, men alltid sin overgang til katolisismen, som skjedde i 1925 da han blev optatt i Kirken av father Meoney, en av prestene ved Notre Dame, som ledes av ordensprester av kongregasjonen «The Holy Cross». Det var et veloverveiet

St. Olavsaltret i Dillon Hall Chapel, University of Notre Dame, viet minnet om Knute K. Rockne.

En dansk vurdering av pater Lutz.

Med overskriften: «Til moderne protestanter», bringer det store danske blad «Berlingske Tidende» for 12. ds. nedenstående begeistrede anmeldelse av pater Lutz's bok: «Den katolske religion, fremstillet for moderne protestanter». Den er undertegnet C. N. — merket for den kjente litteraturkritikker iand. theol. Carl Næser.

«En Norsk Præst, Pater A. J. Lutz av Dominikanerordenen har skrevet en Bog, der i Aktualitet slaar alle Døgnets Telegrammer. For den beskæftiger sig med Depressionens, Mistillidens, Frygtens, alle nutidige Problemers inderste Aarsag: den enkeltes Forhold til Livet.

skritt, som Rockne tok og det skjerpet som han selv smilende sa engang «lysten til fair play på livets store veddeløpsbane». Han blev en pliktopfylende og trofast katolikk — ansvarsbevisst i dette som alt han foretok sig.

Og så hendte den redselsfulle flyveulykke 31. mars 1931 — og sorgen var stor og almindelig. Requiemmessen hadde fylt hele den store universitetskirke med en mektig skare som kom fra alle kanter for å vise den avdøde den siste ære. Nærmest ved katefalken satt hans hustru, barn, mor og søster. Æresvakt var alle hans medspillende ved siste sportskamp, og biskop Noll, som engang hadde fermet ham, meddelte velsignelsen ved båret.

Og nekrologen slutter med disse ord: «Så bar hans hengivne gutter ham til graven. Han blev bisatt ikke langt fra det universitet som satte ham

Vi har givet os den Lære i Vold, at fem Sanser er nok. Pastor Lutz paaviser en sjette: den aandelige Orienteringsevne, uden hvilken Livet vilde være meningsløst, haabløst. Han viser, at det skyldes den abnorme Forsømmelse af denne — og den overdrevne Dyrkelse af de fem andre — at Tilværelsen nu for mange Mennesker virkelig synes meningsløs og haabløs. De kender næppe de seks Sansers Samhørighed; men de mærker den dog derved, at en svigtende Tro paa Tiden, fremkaldt af det aandelige Behovs abnorme forsømmelse, tidligt driver dem i Sløvhed, faar dem til at lukke Øjne og Ørene og afvente Katastrofen. Saaledes vil den ene Evnes Forfald altid indvirke paa de andre, og særlig skæbnesvanger er den aandelige Bevidstheds Forfald.

Dominikanerpræstens Bog bliver under Læsningen til en Række intime Samtaler mellem ham og hans Læser. Og uanset hvad Standpunkt man møder forberedt til grbes man af han Hjertes Sprog, der lyser af Intelligens og etisk Skønhed. Hans Tale er klar og ren som et Billede i Marmor af en genial Kunstner, overbevisende allerede ved sin mægtige Beherskelse af alt i Skabningen. Ja blot det, at et Menneske ser Tilværelsen saa stor og rig og at han ejer en saa svimlende Kærlighed til Livet, tager næsten Vejret fra En. Han viser os Verden som en ny Verden, hvor ingenting spilles, hvor alting skaber Værdi For han er som Filosof naaet til det højeste: at forvandle Vand til Vin, Erfaring til Moral, og hans Tale bryder Ensomheden for den, der lytter, og stiller Mennesket Ansigt til Ansigt med Mennesket. Mere kan ingen Bog formaa.

så høit og som han hadde gjort så megen ære og bragt så megen ære. Nu hviler han under en kjempeek, som vokter hans siste hvilested som et billede på hans store og elskelige personlighet».

*

Og det vakreste minne er reist ham. I Notre Dame studentenes huskapell vil vi nu finne et nytt sidealter, viet erindringen om Knute Kenneth Rockne. Over alteret ruver en praktfull statue av Hellig Olav — dette ideal for mandig kraft og kristen ydmykhet. Skjønnere minnesmerke enn dette har vel ingen moderne nordmann fått — og æren for dette gir vi Rocknes norske trosfeller, hans landsmenn og trosbrødre i det fjerne og sender derfor med disse linjer vår hjerteligste takk og hilsen til «The University of Notre Dame». A. O. S.

Pater Lutz kalder sin Bog «en Fremstilling af Katolicismen for moderne Protestanter». Han forklarer Dogmerne, Eucharistien, Cølibatet og lignende religiøse Problemer. Men Værkets virkelige Format er Behandlingen af almene Samfundsemner — saa moderne som blandt andet Svangerskabsafbrydelse — overfor hvilke den enkelte for det meste staar uden Forudsætning for et personligt, samvittighedsfuldt Skøn. Han hjælper sin Læser til at fatte med egne Følelser, egne Sanser». C. N.

Spørsmål og svar.

(Under denne rubrikk vil en av våre medarbeidere, sogneprest Kjelstrup i Kr.sand, svare på spørsmål som kan påregne almen interesse).

I. Spørsmål:

Jeg har nettop lest en fryktelig bok som en kjenning forlangte jeg skulde lese, «så vilde det nok bli slutt med sympatien for katolicismen», mente han. Bokens forfatter er en viss Chiniquy, en frafallen katolsk prest i Canada, og hans bok er et skandalskrift som må vekke vemsel og avsky hos alle rettskafne lesere. Selv angrer jeg bittert på at jeg leste boken. Ikke fordi forfatterens «avsløringer» har kunnet rokke min tillit til Moderkirken — det har den ikke evnet — men fordi jeg etter lesningen føler mig som en som har tatt sig et bad i en stinkende kloakk. Jeg begriper ikke at en luthersk prest kan nedverdige sig til å oversette og utgi et så tarvelig produkt, bare for å få tilsmusset et annet kirkesamfund. Jeg kan med min beste vilje ikke tro at selv en brøkdal av det Chiniquy beretter er sant. Men hvorav kan det komme at frafalle katolikker alltid bakvasker Moderkirken? Gi mig også noen opplysninger om denne Chiniquys personalia.

Flittig leser av «St. Olav».

2. Spørsmål:

Hvem er egentlig Chiniquy? Var han virkelig katolsk prest, og kan man stole på det han beretter i sine bøker?

Nordlending.

Svar:

Der er en bok jeg vil anbefale mine to spørsmålsstillere å lese. Det er den engelske forfatter Robert Hugh Benson's ypperlige skrift «Kristus i Kirken» (Oversatt av Sigrid Undset. Forlagt av H. Aschehoug & Co. Oslo. 1926). Les der især kapitlet om Judas (s. 123). En mer treffende karakteristikk av frafalle katolikkens mentalitet har jeg aldri lest.

Det er nemlig en påfallende kjensgjerning at en likegyldig frafallen er et uhyre sjeldent fenomen. Når folk faller fra andre kirkesamfund pleier de sjelden å gjøre dem til gjenstand for hatefulle og gemene angrep. Nyoptatte konvertitter f. eks. kan nok beklage sine tidligere trosfellers store fordommer mot Moderkirken og ergre sig

«Accipite et sommedite: Hoc est Corpus meum». (Tiziano).

over de vrangforestillinger de selv før hadde om katolicismen, men hate og bakvaske sitt tidligere trossamfund gjør neppe noen konvertitt. Om frafalle katolikker derimot sier ovennevnte forfatter med rette, at «hvis noen vil høre nedrakning dyrket som kunstform, høre et fullstendig leksikon av skjeldsord foredraget, den verste fortolkning anvendt på uskyldige handlinger, alt bli underlagt de gemeneste motiver», så må han gå til en frafallen katolikk, og helst til en forløpen munk eller prest! Slik har det alltid vært, og slik vil det alltid bli, ti menneskelige meninger evner aldri å vekke et slikt hvitglødende hat — det formår bare sannheten. Intet samfund på jorden blir elsket med en så lidenskapelig kjærlighet som den katolske Kirke, og der finnes på den annen side heller ikke noe kirkesamfund som hates og forfølges som den.

En katolikk som kjenner sin Kirkes historie gjennom alle århundrer og minnes Frelserens forutsielser om forargelsene som skal komme (Matt. 18, 7) og om de falske profeter som skal opstå og «forføre mange» (Matt. 24, 11), ser med uforstyrrelig sinnsro på oprørske bevegelser og frafall fra Kirken. Han undres ikke, selv om han ser prester og biskoper følge i Judas's fotspor og skille sig fra Kirken. Han forskrekkes ikke, selv om han ser store masser følge dem i fordervelsen, ti det er jo alt sammen forutsagt! Og en overbevist katolikk vet også at der finnes ingen synd som har så uhyggelige følger som «synden mot lyset». Derfor er det heller ingen overdrivelse, når Benson sier: «Alle er enige om at den dårlige katolikke er den usleste skapning på Guds jord. En fordervet hedning kan ikke være tiendeparten så fordervet, simpelthen fordi et menneske som er i stand til å bli hevet til vennskap med Kristus, er også i stand til det mest ytterliggående fiendskap».

Det hender jo at geistlige, like så vel som legfolk, slap-

pes og sløves i sin åndelige kamp, bønn og selvtukt forsømmes, onde tilbøieligheter skyter vekst, og det ene moralske fall trekker det annet efter sig. Bærer nu den moderlige Kirkes advarsler ingen frukt, blir disse forblindede sjeler utelukket — som et forgiftet og odelagt lem blir amputert forat ikke giften skal forplante sig til andre lemmer. Det er nesten blitt en fast regel at slike individer søker sin tilflukt i et eller annet protestantisk kirkesamfund, hvor de så åpner en forbitret kamp mot Moderkirken. Det var jo denne kjensgjerning som bragte den kjente engelske politiker lord Salisbury til å komme med den karakteristiske bemerkning: «Når paven luker sin have kaster han ugreset over til oss.»

Svikt i personlig moral skaper ikke bare avstand fra Gud, men også især mot katolsk kristendom og dens forkynnere. Erfaringer viser nemlig at skibbrudd på moralen alltid går forut for skibbrudd på troen. Historien vrimler av eksempler på slike skibbrudd og det uforsonlige hat til Moderkirken som er tragediens siste jordiske akt, hvis ikke en særskilt nådefull ingripen fra Guds side redder sjelen på avgrunnens rand.

Dette var også den vei Charles Chiniquy slog inn på og som førte til så sørgelige forvillelser for ham selv og for andre. Han var født i 1809 av rettskafne foreldre i Kamouraska i Canada, studerte til prest i Quebec og fikk den hellige prestevigsel i 1833. Etter å ha virket som prest i Beauport blev han i 1842 sogneprest i Kamouraska, hvor han især innla sig stor fortjenester av avholdssaken. Resultatene av hans virke for denne sak var så enestående at anerkjennelse og heder, æresgaver og utmerkelser strømmet inn fra alle kanter, også fra hans biskops side. All denne heder gikk ham til hodet. Han begynte å forsømme sine plikter som prest og vilde i sitt hovmed ikke høre på råd og advarsler. Da også sedelige foregørelser gjorde ham utsikket til prestelig virksomhet, kalte biskopen ham til sig og lot hans vandel undersøke i håp om at der enda kunde gjøres noe for å redde den ulykkelige. Han var imidlertid sunket så dypt og hans forargelige liv så almindelig kjent at biskopen måtte suspendere ham og forby ham all geistlig virksomhet. Han drog da til Illinois i de Forenede Stater og førte her i 5 år en omflakkende tilværelse som sjelesørger for emigrantene på steder hvor han var ukjent. Men også her vakte han forargelse ved sine utsvevelser, og man klaget til biskopen av Chicago som den 20. november 1856 fornyet avsettelsesdekretet. Han drog da til London (Ontario) og forsøkte å få innpass som hjelpeprest, men biskopens generalvikar, Bruyère, fikk rede på det, og han blev høitidelig ekskommunisert for sin ulydighet mot de biskopelige forbud. Istedenfor ved opriktig omvendelse å få gjenoprettet sitt forhold til Kristi Rike og trekke sig tilbake til et angerfullt botsliv, reiste Chiniquy til Chicago og gikk der over til protestantismen, idet han lot sig opta i den episkopale kirke. Protestantene trodde å ha gjort en stor erobring, men de fikk snart øinene op for sin feiltagelse. Man sendte ham nemlig til Europa for å samle penger til noen karitative institusjoner. Chiniquy drog så omkring i flere land og fortalte i sine prekenes om hvordan han på grunn av den katolske Kirkes «store fordervelse» hadde forlatt pavedømmet og nu hadde funnet sin Frelser og hans sannhet i protestantismen! Pengene strømmet rikelig inn, men samtidig opdaget man at han var en lastefull person som

fremdeles førte et usedelig liv, og hans kollektreise fikk en brå avslutning ved at han kaltes tilbake til Chicago for å avlegge regnskap. Det viste sig da at han på egen hånd hadde samlet betydelige midler til et presteseminarium som han fortalte han hadde opprettet i Chicago, og som allerede hadde 33 elever. Det var især i Tyskland han hadde operert med denne løgnehistorie og fått mange penger. Affæren var en bitter skuffelse for den sekt han nu tilhørte, og en protestantisk synode utelukket ham i 1862 av den episkopale kirke. Bladene i Chicago omtalte skandalen og kalte ham en svindler og bedrager.

Chiniquy drog nu atter til London (Ontario), men da hverken katolikker eller protestanter vil ha noe med ham å gjøre, reiste han til Montreal (Canada), hvor han var mindre kjent og fant optagelse i den presbyterianske kirke. En tid lot man ham virke som predikant i de presbyterianske menigheter, men da man opdaget at han hadde underslått adskillig av menighetens midler — vesentlig for å kunne betale noen av de mange prosesser han pådrog sig — blev han i 1875 utelukket av den presbyterianske kirke. Han drog nu omkring fra sted til sted, inntil han omsider havnet i en av de mange amerikanske metodistsamfund. Der levet han sine siste år, preket på steder hvor han ikke var kjent, og skrev sine bøker hvor hans hat til den katolske Kirke gir sig utslag i de mest skamløse løgne, og hvor hans betendte fantasi boltrer sig i de motbydeligste og slibrigste skildringer. Det er især i Europa disse bøker har funnet utbredelse, oversatt av fanatikere som anser dem som egnet til å bestyrke uvitende og fordomsfulle protestanter i deres uvilje mot Moderkirken. Hensikten helliger midlet!

Hvilke av Chiniquys skrifter mine ærede spørsmålsstillere sikter til, vet jeg ikke. Alvorlige protestantiske kristne kaster dem fra sig, bare de har lest et par sider, og avviser med harme og forakt slike skribenter som gir Kristus det hyklerske Judas-kyss, mens de forråder hans hellige sak. Det første av Chiniquys skrifter som blev oversatt til norsk (av kand teol. P. Helgevd, med forord av sogneprest M. J. Færden) var smusskriftet «Den romerske prest, kvinnen og privatskriftemålet». En luthersk prest gav i «Dagbladet» (21. februar 1893) følgende karakteristikk av skriftet: «Boken kan regnes blandt de mest slibrige og urene bøker som noensinde har sett dagens lys. Man tillater sig derfor å spørre hvorledes det er mulig at Kristiania biskop og presteskap samt politimester og andre juridiske autoriteter kan være vitende om at en sådan vederstyggelig bok som er heldt gjennomsyret av de mest gemene og forargeligste uhumskheter og usedelighetsfremstillinger, uhindret, så vidt man vet, tilbys det lesende publikum som god, åndelig føde uten å bli beslaglagt. Hvor bærer sådant hen? Det er jo en kjent sak at bøker av mindre urent og smussig innhold og av mindre betydning er blitt beslaglagt. Et spørsmål kan det vel også bli, om herrene cand. theol. Helgevd og sogneprest Færden & Co. kunde og burde gå fri for å felles efter den norske kriminallovs kap. 8 § 2 og 3 for denne sin smukke gjerning».

Den lutherske prests ord viser at alvorlige protestantiske kristne bryter staven over renegatens skamløse smussprodukter og finner det uverdigg å anvende slike våben mot Moderkirken. Mine to spørsmålsstillere vet nu beskjed, men jeg gjentar allikevel mitt råd om å lese R. H. Bensons bok «Kristus i Kirken». De vil sikkert ikke angre på det. **K. K.**

Borrekorset.

Palmesøndag 1405

foretok dronning Margareta en valfart til Borre kirke i Vestfold, et allerede fra det 13 årh. kjent mål for utallige pilgrimsferder fra hele norden. Om dronningens valfart beretter et gammelt dansk dokument at hun søkte «Borrekorset» for sin sjels frelse.

«Borrekorset» var navnet på det skjønne 3 meter høie trekors som smykket med herlig treskulptur hang i kirken og nu er opbevart på oldsokssamlingen. Sagnet forteller at engler en julenatt bragte det til kirken, og at det derfor hadde undergjørende kraft.

På sin fot har korset en avbildning av Kristus som frier en troende ut av Helvetes forgård, symbolisert ved djævelens åpne gap. Dets venstre arm er prydet med evangelisten Lukas' symbol: oxen, mens ørnen, Johannes symbol brer sine vinger ut på hodestykket og høire arm bærer løven, symbolet for Markus. (Se omslaget på dette nummer av «St. Olav»).

Herhjemme.

Hamar. Hamar lokalledd av St. Olavsforbund hadde 3/3 møte med foredrag av pastor Messerschmidt: «Kommunisme og Kristendom». Dette enestående foredrag over tidens kanskje mest aktuelle spørsmål, blev ypperlig fremført, og påhørt med den største interesse av de mange fremmøtte. Pastoren beskrev kommunismens sanne vesen som all ekte kristendom må bekjempe, hvorledes den materialistiske liberalisme hadde ført oss ut i uføret, og endelig påvane Leo XIII's og Pius XI's sociale rundskrivelser som har arbeidernes vel for øiet. Måtte der komme flere foredrag og bøker fra katolsk hold over dette emne — det trengs! — Velkommen snarlig tilbake, pastor! — Til slutt hyggelig samvær.

L. F. M.

Kristiansand S. Vi skylder St. Olavsforbundet en varm takk for at vi også her i Kristiansand fikk høve til å høre pastor Hubert Messerschmidt's glimrende foredrag om «Kommunisme og Kristendom». Det blev litt av en opplevelse for oss. Allerede et par dager i forveien inneholdt byens to største dagblader annonser og inserater om hvad vi hadde i vente, og da pastoren onsdag kveld kl. 20 besteg prekestolen, efterat Helligåndssalmen var avsunget, var vår vakre kirke så full at flere måtte stå. Antagelig var der mellom 150 og 200 personer tilstede, deriblandt adskillige av byens kjente menn, offiserer, lærere, lutherske prester o. s. v. Skjønt foredraget varte over halvannen time, var der en åndeløs stillhet og oppmerksomhet i forsamlingen, og at man var dypt grepet viste ikke minst den begeistring og kraft hvormed fedrelandssalmen «Gud signe vårt dyre fedreland» efterpå blev sunget. Pastoren fikk også en begeistret takk da han siden en kort stund tok del i vår mannsforening, Sankt Ansgars-lagets sammenkomst, hvor alle varmt ønsket ham «velkommen igjen».

Nemo.

Haugesund. — Kanskje det kan være på sin plass å sende et livstegn fra oss her vest også. Der refereres så ofte i «St. Olav» fra foreningslivet både i Oslo og ved de øvrige menigheter. Det kan derfor heller ikke være avveien at også vi her «på berget» viser at vi lever med. — Vårt lokalledd av St. Olavs forbund hadde sin noe forsinkede generalforsamling den 28. februar. Der foretokes valg på nytt

styre og gaves decharge for regnskapet. Formannen Oscar J. Hanssen og sekretær Sverre Hanssen gjenvalgtes. Til ny kasserer istedetfor frk. Dagmar Basso som ønsket å fratre, valgtes hr. Ludv. Scheidt. — Det første ordinære medlemsmøte i år holdtes søndag 7. mars. Møtet innlededes med et foredrag av formannen, hvori han søkte å klarlegge hvad St. Olavs forbund er og hvad medlemmene plikter å virke med til, hvis forbundet skal bli den støtte for kirken arbeide som forbundets statutter gir uttrykk for. — Efter foredrag som mottokes med begeistring og bifall av forsamlingen, gikk man til bords, hvor kaffen og kveldsmaten blev inntatt under hyggelig prat. Efter maten viste sognepresten en serie vakre lysbilleder av «Marias syv smerter». Fremvisningen av disse ledsagedes av lesningen av de vakre bønner til Guds mor som finnes i den eldste bønneboken vår. Derefter leste frk. Braarvig etpar av Regine Norman's rørende småfortellinger. — Det er ikke alltid godt å få samlet alle våre medlemmer til møte, men denne gangen hadde vi nesten alle samlet, på tross av influensa og styggevær. — Fullt så godt fremmøte hadde ikke hr. pastor Messerschmidt til sitt foredrag i Total-lokalet, fredag 12. mars. På tross av ganske god forhåndsreklame og notiser i avisens spalter, hadde bare et lite antall interesserte funnet frem til foredraget. Nu var jo været det verste som tenkes kunde, med snefokk og kulde av værste sorten. Men det skal sies til foredragsholderens ros, at man ikke merket på gløden og viddet at der var tynt besatte benker. De som var møtt frem, utenom våre katolikker, var storparten kommunister og «Brochmannianere». De fikk hvad de ikke hadde ventet. Nemlig et helt nytt syn på forholdet mellom kristendom og kommunisme. Det tradisjonelle «hat» til kommunismen fra kristendommens side hørte de jo ikke noe til. Hvorimot mange ting fremstod i et nytt og bedre forståelig lys. Under den efterfølgende diskusjon var det fornøielig å være vidne til den usikkerhet som straks gjorde sig gjeldende hos de med «mundlæret» når pastor Messerschmidt på sin lune måte fikk dem til å svare, istedetfor at de hadde tenkt sig til bare å spørre. Samtlige opponenter endte med å erklære sig helt enig med foredragsholderen. Flere av tilhørerne, deriblandt en forhenværende stortingsmann og nuværende ordfører i Skaare kommune, reiste sig, — kom frem og takket pastor Messerschmidt i hånden for det «utmerkede og saklige foredrag om et emne hvis diskusjoner pleier å være orkesløse». — Tross det dårlige fremmøte har vi dog den tilfredsstillelse at anstrengelsene for å få foredragsholderen hit til Haugesund ikke har vært forgjeves, for vi vet at foredraget blir omdisputert og foredragsholderen erindret som representende den gamle katolske kirke, hvis ord dog høres, fordi de alltid er basert på sannheten.

O. H.

Bergen. — Søndag 14. mars hadde Bergens lokalforening av St. Olavs Forbund den glede å kunne presentere pastor Hubert Messerschmidt, der nu på sin turné var kommet her til, som sin foredragsholder for et på forhånd temmelig spent og stort publikum. Og det kan med engang slås fast at pastor Messerschmidt med sitt foredrag om «Kommunismen og Kristendommen» hadde en absolutt suksess. Det vektige og sterke foredrag, utmerket oppbygget som det var både fra formens og innholdets side, fikk en glimrende fremførelse og fulgtes med levende interesse og intens oppmerksomhet fra tilhørernes side og lønnetes tilslutt med spontant og kraftig bifall, der atter gjentok sig efter vår sogneprests, mgr. Snoeys, dypt følte takketale for det storartede foredrag. Der var over forventning mange tilhørere til foredraget, idet St. Pauls menighets forsamlingslokale hvori det holdtes var praktisk talt fylt. — Olavsforbundets centralstyre har innlagt sig stor fortjeneste av dette tiltak med å engagere pastor Messerschmidt, og bor få all mulig honnør for det initiativ som herved er vist. Der er sikkert mange som ønsker at lignende arrangements kunde gjøres oftere.

B. Y.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Gronlis Bok- & Akcidenstrykkeri — Oslo.

GUDSTJENESTER:

I ST. OLAVS KIRKE:

Skjærtorsdag: Kl. 9 Pontifikalmesse med vigsel av de hellige oljer og påskekommunion. Kl. 6: Hellig time med preken.

Langfredag kl. 10,30: Pontifikal sørgegudstjeneste med preken. Kl. 6: Korsveiandakt.

Påskelørdag: Kl. 8: Vigsel av påskelyset og døpevannet. Derefter (omkring kl. 9) høimesse.

1ste Påskedag: Kl. 7: Sangmesse med homeli. Kl. 8,15: Stille messe. Kl. 10,30: Pontifikalmesse med festpreken av Hs. Høiarverdighet Biskopen. Kl. 6: Festandakt med preken.

2nen Påskedag: Kl. 7: Stille messe. Kl. 8,15: Stille messe. Kl. 10,30: Høimesse med preken.

Om hverdagene stille messe kl. 8 hver morgen, undtatt fredag, da messen begynner kl. 7¼.

Torsdag aften kl. 7: Sakramentsandakt.

Fredag kl. 7: Jesu Hjerterandakt.

ST. HALVARDS KIRKE, Urtegt. 29.

Skjærtorsdag. Kl. 8: Høimesse med preken og menighetens påskekommunion. Kl. 7: Tilbedelsestid.

Langfredag. Kl. ½11: Sørgegudstjeneste med siste fastepreken. Kl. 7: Korsveiandakt.

Påskelørdag. Kl. ½8: Vigsel av påskelyset og døpevannet. Derefter (omkring kl. ½9) Høimesse.

1ste Påskedag: Kl. 8: Sangmesse med preken. Kl. ½11: Høimesse med preken. Kl. 7: Sakramentsandakt.

2nen Påskedag: Kl. 8: Sangmesse. Kl. ½11: Høimesse med preken og sakramental velsignelse.

Torsdag 1. april: Kl. 7: Sakramentsandakt.

Fredag, første fredag i måneden, kl. 8: Sangmesse. Kl. 7: Jesu Hjerterandakt.

Om hverdagene stille hl. messe kl. 8 hver morgen.

I ST. DOMINIKUS KIRKE:

Skjærtorsdag: Kl. 8,30: Høimesse med påskekommunion. Kl. 6: Sakramentsandakt, «tenebrae».

Langfredag: Kl. 10,30: Gudstjeneste, Kristi lidelseshistorie synges på norsk, preken. Kl. 6: Korsvei, «tenebrae».

Påskelørdag: Kl. 8,30: Innvielse av påskelyset, derefter høimesse.

1ste Påskedag: Kl. 8,30: Stille messe. Kl. 10,30: Høimesse, preken. Kl. 6: Kompletorium, sakramental velsignelse.

2nen Påskedag: Gudstjeneste som på søndagene.

Om hverdagene stille messe kl. 7½ morgen.

Hver aften kl. 7: Rosenkransbønn.

JESU HJERTE KAPELL, Stabekk.

Skjærtorsdag: kl. 8¼: Høimesse med menighetens påskekommunion. Kl. 6: Tilbedelsestid.

Langfredag: kl. 10¼: Sørgegudstjeneste. Kl. 6: Korsveiandakt.

Påskelørdag: Kl. 7: Vigsel av påskelyset og døpevannet. Derefter kl. 7¼: Høimesse.

Komiteén for N. K. K. F.s Utdannelsesfond arrangerer søndag 11. april kl. 8 og onsdag 14. april kl. 8 underholdningsaftener i festsalen, Akersveien 5.

PROGRAM:

Fiolin av hr. Hjalmar Kristensen, akk. av frk. Bergljot Kjelstrup.

«Rosa og Rosita» — lystspill i 2 akter.

Entre: Voksne kr. 1.00. — Barn kr. 0.50.

O. K. Y.

avholder sin årlige retrett mandag 22., tirsdag 23. og onsdag 24. kl. 8 i biskopens kapell. Retretten ledes av mgr. Irgens.

Påskemorgen kl. 7. felleskommunion i St. Olavs Kirke. Alle O. K. Y's forhenværende medlemmer innbys. Etter messen fellesfrokost i festivitetslokalet kr. 0.75.
2. Påskedag kl. 19½ høitidelig optagelse av nye medlemmer i biskopens kapell. Samme kveld kl. 20 har M. U. L. og O. K. Y. fellesmøte i festivitetslokalet. Øl og pølser. God underholdning. Entre kr. 1,50.

1ste Påskedag: Kl. 8¼: Sangmesse. Kl. 10¼: Høimesse med preken.

2nen Påskedag: Kl. 10¼: Høimesse og derefter sakramental velsignelse. Ingen messe kl. 8¼, men det er anledning til å motta den hl. kommunion.

1ste april, Torsdag: Kl. 6: Tilbedelsestid.

2nen april, 1ste fredag i måneden, kl. 7¼: Sangmesse og sakramental velsignelse.

UKEKALENDER:

Torsdag den 25. mars: Skjærtorsdag. Ep. 1. Kor. 11, 20—32: Ev. Joh. 13, 1—15. Fredag 26 mars: Langfredag. Ep. 2. Mos. 12, 1—11 og Oseas 7, 1—6. Ev. Joh. 18, 1—19, 42. Påskelørdag: Kol. 3, 1—4. Ev. Matt. 28, 1—7. Påskesøndag: Ep. 1 Kor. 5, 7—8. Ev. Mark. 16, 1—6. — 2nen Påskedag: Ep. Ap. Gj. 10, 37—43. Ev. Luk. 24, 13—35. — Tirsdag, 3. Påskedag. — Onsdag—Lørdag: Dager i Påskeoktaven.

Søndag 4. april: Hvitesøndag.

NB. Skjærtorsdag er fastedag, men ikke abstinensdag. Langfredag er både faste- og abstinensdag og ingen er dispensert fra abstinensen.

Påskelørdag kl. 12 middag ophører både faste- og abstinens. — Tiden fra og med Palmesøndag til og med Kristi Himmelfart er festsatt til mottagelsen av Påskekommunionen. Kun de troende som bor mer enn 25 km. fra en

katolsk kirke kan opfylle sin påskeplikt til og med Trefoldighetssøndag. Kirkekollekten på Langfredag tilfaller misjonen i det hellige land.

ERINDRINGSLISTE:

KIRKEKOLLEKT FOR PRESTENE. Ifølge det Apostoliske Vikariats bestemmelse tilfaller kirkekollekten på 1. påskedag (under alle gudstjenester) menighetens prest eller prester.

NB! Maria Bebudelsesdag er i år henlagt fra 25. mars til mandag 5. april.

O. K. Y.

1ste Påskedag kl. 7 felleskommunion og festfrokost. O. K. Y. synger messen.

Mariakongregasjonen

har møte i St. Olavs kirke onsdag 7. april kl. 8. Styremøte hos præses kl. 7.

Fellesskommunion påfølgende søndag 11. april.

St. Elisabethkongregasjonen

har møte i kapellet på St. Josephs Institutt tirsdag 6. april kl. 19,45 med foredrag av sogneprest pater Notenboom. Derefter selskapeleg samvær i klubblokalet. Avis. Alle fruer er hjertelig velkommen.